

Verslag over financiële prikkels voor investeringen van textielbedrijven op vlak van energie-efficiëntie

Overzicht van financiële stimuli betreffende energie-efficiëntie in Vlaanderen die van belang zijn voor de textiel industrie.

leidende auteur: CENTEXBEL

laatste update: **september 2016**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Gebruiksvoorwaarden	3
Dankwoord	3
Over SET	4
1 Energiebeleidsovereenkomst (EBO) [1]	5
1.1 Verplichtingen van de bedrijven	5
1.2 Energie-planning	6
1.3 Energiebeheersmaatregelen	7
2 Energiescan voor niet-energie intensieve ondernemingen	7
3 Vermindering van de meerkosten op de elektriciteitsrekening [2]	8
4 Vermindering van de meerkosten bij gasconsumptie [3]	9
5 Compensatie indirecte emissiekosten [4]	10
6 Ecologiepremie Plus: Nieuwe afgeslankte limitatieve technologie- ënlijst.....	11
7 Certificatensystemen voor groenestroom en WKK in Vlaanderen [5].....	11
Vooruitzichten en besluitvorming.....	14
Referenties	15

Gebruiksvoorwaarden

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van deze publicatie ligt bij de auteurs. Het is niet noodzakelijkerwijs de mening van de Europese Unie of van één van de genoemde organisaties, tenzij expliciet vermeld. Noch EASME noch de Europese Commissie zijn verantwoordelijk voor het gebruik dat wordt gemaakt van de informatie die vervat zit in de documenten.

De inhoud is echter vereenvoudigd en verstrekt voor algemene informatie. De informatie in het document wordt zeker niet als volledig beschouwd.

Juridische en/of officiële documentatie vrijgegeven op EU-niveau of de nationale wetgeving moeten worden geraadpleegd.

Dankwoord

Het SET project (contract n° IEE/13/557/SI2.675575) is medegefinancierd door het IEE, Intelligent Energy Europe, programma van de Europese Unie beheerd door EASME, het uitvoerende agentschap van de Europese Commissie voor KMO's.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Over SET

SET, Save Energy in Textile SMEs, is een collectief project gelanceerd om de energie-efficiëntie binnen de Europese textiel KMO's te verbeteren, waarbij tastbare voordelen worden gerealiseerd voor het gebruik van hulpbronnen en op economische vlak.

Meer informatie over SET kan worden teruggevonden op de officiële website. <http://www.euratex.eu/pages/set>

Het SET-project maakt deel uit van de Energy Made-to-Measure informatie campagne die loopt tot 2016. De doelstelling is om meer dan 300 textiel en kledij bedrijven binnen Europa, met de nadruk op KMO's, energie-efficiënter te laten worden.

Updates kunnen ook worden gevonden in de Energie Made-to-Measure **LinkedIn** groep.

1 Energiebeleidsovereenkomst (EBO) [1]

De voorheen gekende energie convenanten: de benchmark covenant (voor VER-bedrijven of bedrijven met een primair energiegebruik hoger dan 0.5Pj) en de audit covenant (voor bedrijven met een energieverbruik tussen 0.1 en 0.5Pj) verdwijnen en worden vanaf 1 januari 2015 vervangen door de Energiebeleidsovereenkomst (EBO). De nieuwe EBO loopt tot 31 december 2020.

Deze EBO wil energie-intensieve ondernemingen ertoe aanzetten om vooraanstaand te worden en te blijven op het vlak van energie-efficiëntie zonder hierbij de competitiviteit te ondergraven ten aanzien van niet EU-landen.

In tegenstelling tot de voormalige benchmark- covenant kunnen de bedrijven door hun deelname aan de EBO, geen toekenning van emissierechten bekomen (voor VER-bedrijven). Er wordt echter verwacht dat toch heel wat bedrijven zullen toetreden omdat er andere generieke compensaties aangeboden worden, indien een bedrijf tot de betreffende doelgroep behoort.

- Degressiviteit op de federale bijdrage op elektriciteit
- Degressiviteit op de federale bijdrage op aardgas
- Degressiviteit op de off shore toeslag
- Compensatie indirecte emissiekosten
- Ecologiepremie

Het exclusieve voordeel van de EBO zou de accijnsvermindering (vrijstelling) moeten zijn, maar dit wordt door Europa niet aanvaard in het kader van de staatssteunregeling.

1.1 Verplichtingen van de bedrijven

Bij het onderschrijven van de EBO, verbindt een bedrijf zich aan volgende verplichtingen

- 1) Energieplanning; Het uitvoeren van een energie-audit en het opstellen van een energieplan
- 2) Jaarlijkse rapportering aan het verificatiebureau (Het verificatiebureau is een neutrale en onafhankelijke instelling die zal wordt aangesteld door de commissie. Het verificatiebureau waakt over de uitvoering van het EBO, adviseert bedrijven en de commissie, staat in voor de aanvaarding van

energiesdeskundigen en het energieplan) in verband met de uitgevoerde maatregelen, energiestudies, het energieverbruik en de jaarlijkse herrekening van de IRR van mogelijke maatregelen.

- 3) Jaarlijkse rapportering aan de ondernemingsraad en het Comité Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) betreffende de uitvoering van het energieplan.
- 4) Het uitvoeren van een studie naar de haalbaarheid van een warmtekrachtkoppeling of de bijdrage van de vestiging aan warmte- en koudenetten.
- 5) Het uitvoeren van energiebeheersmaatregelen

1.2 Energie-planning

De voornaamste van voorgenoemde verplichtingen is het uitvoeren van een energie-audit en het opmaken van een energieplan, analoog aan de algemene verplichting voor energieplanning voor energie-intensieve bedrijven. De bepalingen voor de uitvoering van deze energie-audit en de opmaak van een energieplan zijn beschreven in hoofdstuk 5, van Titel VI van het Besluit van de Vlaamse regering betreffende energiebeleid. Tijdens de energie-audit worden maatregelen gespecificeerd die moeten bijdragen tot een efficiëntere energieconsumptie. De geselecteerde maatregelen worden vervolgens opgenomen in een energieplan, dat de chronologische implementatie van de geselecteerde maatregelen omschrijft.

Omwille van de verschillen in de Europese Regelgeving voor bedrijven die onderworpen zijn aan het Europese emissierechten systeem (VER-bedrijven) en bedrijven die niet onderworpen zijn aan het emissierechten systeem (niet-VER-bedrijven) is ook bij de uitvoering van de EBO onderscheid gemaakt tussen deze twee doelgroepen. Men onderscheidt de EBO voor VER-bedrijven en de EBO voor niet-VER-bedrijven.

Het verschil tussen beide EBO's is de interne rentevoet (IRR) die gebruikt wordt bij het selecteren van rendabele maatregelen en potentieel rendabele maatregelen. Rendabele maatregelen hebben een interne rentevoet die hoger is dan vooropgestelde grenswaarde. Deze maatregelen worden opgenomen in het energieplan en moeten worden uitgevoerd binnen een periode van 3jaar. Potentieel rendabele maatregelen hebben een interne rentevoet die lager is, maar deze rentevoet moet elk jaar herrekenend te worden rekening houdend met de actuele energieprijzen.

Voor VER-bedrijven wordt een IRR-grens van 14% gehanteerd, voor rendabele maatregelen. Voor Potentieel rendabele maatregelen ligt de rente voet tussen 10 en 14%, na belastingen.

Bij niet-VER-bedrijven bedraagt de IRR-voor rendabele maatregelen op 12.5%. Bij potentieel rendabele maatregelen ligt de rentevoet tussen 10% en 12.5%.

Om de 4 jaar moet een energie audit opnieuw uitgevoerd worden. Het daaruit volgende energieplan loopt over de eerste 3 jaar van het EBO. Het tweede energieplan dat wordt opgesteld, loopt overheen de resterende periode van het EBO.

1.3 Energiebeheersmaatregelen

Energiebeheersmaatregelen dienen uitgewerkt te worden op maat van de onderneming.

Het betreffen o.a. de maatregelen die de bewustmaking en het engagement van de werknemers van onderneming dient te vergroten

Deze maatregelen dienen geïdentificeerd te worden a.d.h.v. een iso 50001 audit of conform de bepalingen van bijlage 9 van de EBO, dit ten laatste 3 jaar na het onderschrijven van de EBO.

Beide versies van de EBO, namelijk voor VER-bedrijven en voor Niet-VER bedrijven, zijn terug te vinden op: <http://www.energiesparen.be/node/4>

2 Energiescan voor niet-energie intensieve ondernemingen

Bedrijfsvestigingen die een jaarlijks energieverbruik hebben van minimum 20.000 kWh elektriciteit of minimum 50.000 kWh brandstof (aardgas, stookolie ...) en niet in aanmerking komen voor de energiebeleidsovereenkomsten (dus maximum 0,1 PJ primair energieverbruik of 27,78 miljoen kWh op jaarbasis) komen in aanmerking voor de energiescan. Als de bedrijven een kmo zijn (EU definitie kmo) dan kan 3% extra steun verkregen worden bij een aanvraag van een ecologiepremie binnen het jaar na het goedgekeurd energiescanrapport.

Deze energiescan start met een analyse van de facturen van het energieverbruik. Daarnaast worden de technische installaties aan een eerste kritische inspectie onderworpen, courante technieken die daarbij aan bod komen zijn:

- De verlichtingsinstallatie: is een vervanging door armaturen met elektronische ballasten rendabel?

- De verwarmingsinstallatie: dient u aan een vervanging van de ketel door een condensatieketel te denken? Is de sturing van de verwarming logisch? Of dient u zelfs de wijze van verwarmen te herzien?
- Isolatie: brengt extra dakisolatie op? Is dubbel glas vervangen rendabel?
- Perslucht: is de overstap naar een frequentiegestuurde compressor interessant? Is de aanzuiglucht niet te warm of is de luchtdruk niet te hoog voor de toepassing?
- Koeling: wordt er efficiënt gekoeld? Hoe lang kan ik nog met de huidige koelmiddelen verder werken?
- Elektromotoren
- Hernieuwbare energie: heeft u genoeg afvalhout om een houtketel te overwegen?

Het aanvragen van een Energiescan gebeurt bij het agentschap ondernemen: info@agentschapondernemen.be.

Meer informatie vindt u op <http://www.subsidi databank.be/>

3 Vermindering van de meerkosten op de elektriciteitsrekening [2]

In België vormen de meerkosten, die Federaal of gewestelijk zijn vastgelegd, een belangrijk aandeel op de elektriciteitsrekening. Voorbeelden van deze heffingen zijn, de federale bijdrage (waarvan de verschillende aandelen in de onderstaande tabel worden weergegeven), de Offshore bijdrage (bijdrage voor groene certificaten en aansluiting van het offshore windpark), de financiering van de groenestroom en de WKK-certificaten, de energiebijdrage, meerkost ter financiering van hernieuwbare energie en de REG-toeslag.

€/ MWh – federale bijdrage	2013	2014
Financiering van CREG	0.1424	0.1497
Denuclearisatie fonds	1.4001	0.9794
Kyoto-fonds	0.0	0.0
ODV-fonds (OCMW)	0.4570	0.4800
Fonds beschermde klanten	0.9786	0.8623
Verwarmingsfonds	0.0	0.0
Totaal	2.9781	2.4714

Het geheel van deze toeslagen maakt dat de elektriciteitsfactuur van de Belgische industrie significant hoger is ten aanzien onze buurlanden. Hierdoor ondervindt de Belgische industrie een belangrijk concurrentieel nadeel. In 2014 zijn echter

maatregelen genomen om de bijkomende bijdragen op de consumptie van elektriciteit te beperken.

Op Federaal niveau zijn enkele maatregelen genomen met betrekking tot de federale bijdrage.

- Daling van het basistarief van de Federale bijdrage.
- Toepassen van het degressiviteitsmechanisme en limitering van de federale bijdrage tot 250.000 euro per site.

Door het degressiviteitsmechanisme wordt de federale bijdrage voor professionele gebruikers als volgt verminderd:

- 1° voor de verbruiksschijf tussen 20 MWh/jaar en 50 MWh/jaar: 15%;
- 2° voor de verbruiksschijf tussen 50 MWh/jaar en 1.000 MWh/jaar: 20%;
- 3° voor de verbruiksschijf tussen 1000 MWh/jaar en 25.000 MWh/jaar: 25%;
- 4° voor de verbruiksschijf boven 25.000 MWh/jaar: 45%.

Ook het toetreden tot de EBO leidt tot een vermindering van de Federale- en de Offshore bijdrage.

4 Vermindering van de meerkosten bij gasconsumptie [3]

Analoog aan de elektriciteitsrekening wordt de kost die de gebruiker betaalt voor zijn gasconsumptie bepaald door volgende zaken; de energiekost, het transmissie- en distributietarief, de federale bijdrage en de meerkost voor beschermde gebruikers en de energie taks. Deze bijdragen worden samengevat in onderstaande tabel:

	€/MWh	2013	2014
Federale bijdrage	Financiering van CREG	0.0253	0.0251
	ODV- fonds (OCMW)	0.1102	0.1228
	Totaal	0.1355	0.1479
Bijdrage "Beschermden klanten"		0.3419	0.2499
Energie taks	Standaard tarief		0.9889
	Tarief mits deelname energie convenant		0.0942

Voor de federale bijdrage en de bijdrage “beschermde klant” kan geconcludeerd worden, dat deze in 2014 zijn afgenomen. Naast de federale bijdrage, vormt ook de Energie taks een belangrijke bijdrage van de energiefactuur, 0,9889 €/MWh (excl. BTW). Bedrijven die een energieconvenant onderschreven hebben genieten een verlaagd tarief, zijnde 0,0942€/MWh. Indien deze bedrijven daarenboven energie-intensief zijn, worden ze volledig vrijgesteld van deze taks.

Hoewel de meerkosten op aardgas in 2014 verder gedaald zijn, betekenen ze voor de gas intensieve toepassingen nog steeds een concurrentieel nadeel ten opzichte van de omliggende landen, waar deze toepassingen ofwel vrijgesteld zijn, ofwel van sterk verlaagde tarieven genieten.

Momenteel is er nog geen degressief tarief en een plafonnering voor de federale bijdragen op aardgas, zoals van toepassing op de federale bijdrage van de elektriciteitsfactuur.

5 Compensatie indirecte emissiekosten [4]

Binnen het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS) geven emissierechten aan de deelnemende bedrijven het recht om broeikasgassen uit te stoten. De elektriciteitsproducten die deze emissierechten aankopen, zullen de kostprijs hiervan volledig doorrekenen aan de eindgebruiker. Elektriciteits-intensieve industriële afnemers ondervinden daarom een concurrentieel nadeel ten opzichte van bedrijven in regio's die niet opgenomen zijn binnen het ETS.

Met de compensatie indirecte emissiekosten worden bedrijven deels gecompenseerd voor deze indirecte kosten en het concurrentieel nadeel ten opzichte van bedrijven buiten de Europese Unie weggenomen.

15 bedrijfstakken komen hiervoor in aanmerking voor deze steunmaatregel. Dat zijn onder andere producenten uit de aluminium-, staal-, kunstmest-, papier- en chemische sector en het spinnen van katoen of katoenachtige vezels. Een overzicht van sectoren die in aanmerking komen, is terug te vinden op: <http://www.agentschapondernemen.be/artikel/wie-komt-aanmerking-5>.

Bedrijven vanuit de vermelde sectoren die beroep willen doen op de deze compensatie moeten energiebeleedsovereenkomst onderschreven hebben. Bijkomende voorwaarden zijn terug te vinden op <http://www.agentschapondernemen.be/artikel/wanneer-komt-een-aanvraag-aanmerking-1>).

De Europese Commissie stelde in 2012 staatssteunregels op die gehanteerd moeten worden bij deze compensatie. Deze regels dicteren dat de kosten niet volledig terugbetaald mogen worden en dat de compensatie moet afnemen in de tijd (degressief tot 2020). De werkwijze die gebruikt wordt om de compensatie te berekenen is beschreven op:

<http://www.agentschapondernemen.be/artikel/hoeveel-bedraagt-de-compensatie-indirecte-emissiekosten>.

6 Ecologiepremie Plus: Nieuwe afgeslankte limitatieve technologieënlijst

Vanaf 17 november wordt de limitatieve lijst met technologieën die in aanmerking komen voor de ecologiepremie afgeslankt tot 30 technologieën. De weerhouden selectie bevat enkel nog de meest performante technologieën en de technologieën die het meeste bijdragen aan het behalen van de Kyoto-engagementen, de Europese 20/20/20 doelstellingen en de Vlaamse milieubeleids-doelstellingen. De nieuwe technologieënlijst zal van toepassing zijn op steunaanvragen ingediend vanaf 17 november 2014.

Ecoklasse	Ecologiegetal	Subsidiepercentage kmo	Subsidiepercentage go
A	9-6	25%	12.5%
B	4-3	10%	5%

De LTL die vanaf 17.11.14 geldt, is terug te vinden door middel van onderstaande link:

http://www.agentschapondernemen.be/sites/default/files/documenten/ep_ltl-epplus-2014-11-type.pdf

7 Certificatensystemen voor groenestroom en WKK in Vlaanderen [5]

Het systeem van de groenestroom- en WKK-certificaten werd door Vlaanderen ingevoerd als invulling van de Europese 20-20-20 doelstellingen. Daarbij engageert Europa zich om voor 2020

- 20% vermindering van broeikasgas uitstoot in vergelijking met niveau van 1990;
- 20% hernieuwbare energie productie (bv zonne- & windenergie)
- 20% verbetering op de energie efficiëntie (bv warmtekracht koppeling).

Producenten van groenestroom of elektriciteit afkomstig van warmtekrachtkoppeling op het grondgebied van het Vlaamse Gewest ontvangen van de VREG daarvoor groenestroom- of WKK-certificaten. Een producent van de groene stroom kan de aan hem toegekende certificaten verkopen:

- op de bilaterale certificatenmarkt aan een te onderhandelen prijs;
- op de Green Certificate Exchange van BelPEX aan de prijs die tijdens de handelssessie tot stand komt;
- tegen een wettelijk vastgelegde minimumprijs aan de transmissie- of distributienetbeheerder(s).

De leveranciers van elektriciteit in het Vlaamse Gewest zijn op hun beurt kandidaat-kopers van deze certificaten. Zij zijn immers verplicht om certificaten in te leveren bij de VREG voor een bepaald percentage (“quotum”) van de door hen geleverde stroom. Indien zij in een bepaald jaar niet voldoende certificaten inleveren, wordt hen een boete per ontbrekend certificaat aangerekend.

De certificaten zijn vrij verhandelbaar, waarbij hun prijs in principe door de markt wordt bepaald. Er bestaat echter een decretaal gegarandeerde minimumprijs, afhankelijk van de gebruikte technologie waarmee de elektriciteit werd opgewekt, voor certificaten ingeleverd bij de netbeheerder die de minimumgrens voor verkoop door producenten op de markt bepaalt, terwijl de boeteprijs de facto de maximumprijs vastlegt.

Het oorspronkelijke systeem kende certificaten toe onafhankelijk van de technologie of vermogen, gedurende de hele levensduur van de installatie en onafhankelijk van de reële evolutie van de elektriciteitsprijs. Dit heeft bijgedragen tot de over subsidiëring van bepaalde toepassingen.

De beslissing van de regering om bepaalde technologieën minimumgaranties te geven boven de boeteprijs en geen rekening te houden met bijkomende kosten buiten het certificatenstelsel, heeft er toe geleid dat deze kosten terecht bij de consument via de elektriciteitsfactuur.

Eenzijds wordt de financiering van de quotumplicht via een groenestroombijdrage doorgerekend.

Daarnaast worden de netto-kosten van de opkoopplicht van de netbeheerders (de minimumgarantie) via de nettarieven doorgerekend aan de consument. Anderzijds zorgt de minimumgarantie ervoor dat de daling van de certificatenprijs op de markt niet gevoeld wordt door de producenten en deze heeft dan ook geen enkele signaalfunctie

naar het minder installeren van bijkomende capaciteit. Hierdoor stijgt bijkomend het aantal certificaten en de bijhorende kosten.

In 2012 werd een grondige hervorming doorgevoerd in het certificaten systeem:

- Een variabele steunregeling, waarbij het aantal toe te kennen certificaten niet alleen afhangt van de hoeveelheid geproduceerde elektriciteit, maar gecorrigeerd wordt op basis van de actuele elektriciteitsprijs en de stand van zaken op technologisch vlak. De hoeveelheid van de certificaten wordt voortaan berekend door de onrendabele top (steun die nodig is om het project rendabel te maken; EURO/MWh) te delen door de verwachte marktwaarde van de certificaten.
- Steun voor groene stroom wordt beperkt tot de afschrijvingsperiode van een installatie (niet langer dan de periode waarop de onrendabele top bepaald is).
- Om de overschot aan certificaten te laten verdwijnen werd een quotum verhoging ingevoerd. Bijkomend is een systeem ingevoerd dat de distributienetbeheerders oplegt om een deel van de certificaten in hun bezit tijdelijk bij te houden en pas op de markt te brengen als er opnieuw schaarste komt op de certificatenmarkten. Er wordt echter verwacht dat de eerst komende jaren geen schaarste op de markt zal voorkomen.

Desondanks deze hervormingen blijven nog structurele problemen aanwezig en is er geen “vrije markt” werking binnen het systeem van de groene certificaten. De inefficiënte werking van dit systeem draagt bij tot een verhoogde energiekost bij de eindgebruiker. Er wordt bovendien verwacht dat de kost om het systeem werkzaam te houden zal toenemen in de komende jaren.

Vooruitzichten en besluitvorming

Bovenvermelde maatregelen zijn bedoeld om enerzijds de “last” van de energiefactuur voor de industrie te verminderen en anderzijds de implementatie van milieubesparende technieken te bevorderen.

Desondanks de goede intenties aan de grondslag van opgestelde subsidiesystemen, mag niet vergeten worden dat de kosten hiervan eveneens worden doorgerekend aan de eindgebruiker. Bovendien kan men verwachten dat de werkingskosten om deze systemen operationeel te houden in de komende jaren zullen toenemen

Referenties

1. <http://www.energiesparen.be/node/4019>
2. http://www.febeliec.be/data/1394542550Federale%20bijdrage%20NL_20140225.pdf
http://www.febeliec.be/data/1395139470Meerkosten%20elektriciteit%20NL_20140225.pdf
3. http://www.febeliec.be/data/1394543152Federale%20bijdrage%20NL_20140225.pdf
4. <http://www.agentschapondernemen.be/artikel/wat-de-subsidie-ter-compensatie-van-indirecte-emisiekosten>
5. Bron: http://www.febeliec.be/data/1413206601GSC_Vlaanderen_NL_20140923.pdf
<http://www.vreg.be/systeem-groenestroomcertificaten-0>

www.euratex.eu/set

set@euratex.eu

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union